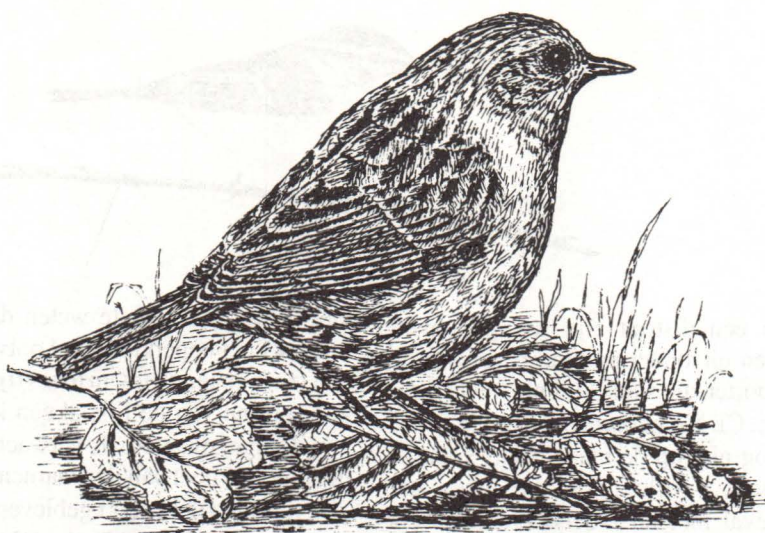

Heggemus (Karel de Putter).

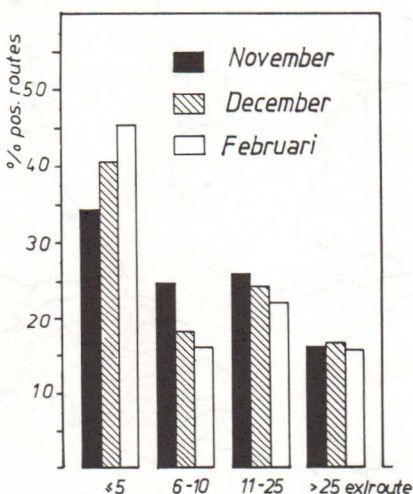
winter duidelijk af. Werden er in november op 85% van de routes Goudhaantjes gemeld, in december bedroeg dat aandeel 65% en in februari 45%. Het aantal Goudhaantjes per 100 routes veranderde echter weinig: in november 990, in december 1070 en in februari 800 ex./100 routes. Het aandeel routes met "weinig" Goudhaantjes (minder dan 5 exemplaren) nam in de loop van de winter toe, terwijl het aandeel routes met "veel" Goudhaantjes (meer dan 25) constant bleef (figuur 3).

Overigens blijkt uit enkele binnengekomen brieven dat niet iedereen in de gaten heeft hoe PTT-kaartjes (zoals in figuur 2) bedoeld zijn. Deze kaartjes geven uitsluitend de aantallen weer die per route waargenomen zijn (vergelijk daarom de soortkaart met de kaart waarop de ligging van de routes staat aangegeven), en pretenderen geen volledig landelijk beeld te geven. Bovendien hebben de aantallen die per blok staan aangegeven natuurlijk geen betrekking op een aantalsschatting voor het hele blok. Dit terzijde.

IJsvogel (9 routes, 10 exemplaren) en Grote Gele Kwikstaart (5 routes, 8 exemplaren) werden wat minder gezien dan verwacht mocht worden vanwege het ultrazachte winterweer. Raven waren met 36 exemplaren op 11 routes weer prominent aanwezig op de Veluwe. Aardige bijschrijfsorten waren onder meer Kleine

Burgemeester (1), Roodhalsgans (1), Parelduiker (1), Krooneend (4) en Alk (1). Langs een sloot in Zuidelijk Flevoland werd een met stookolie besmeurde Jan van Gent aangetroffen. Een teller in Oost-Gelderland moest knarsetandend vaststellen dat de lokale brandweer bezig was, op initiatief van de burgemeester, met het wegspreken van de nesten in een Roekenkolonie.

Alle tellers worden weer hartelijk bedankt voor al hun inspanningen!

Figuur 3. Aantallen Goudhaantjes per positieve route in de loop van het seizoen.

BSP- niet broedvogels

Eindelijk is het BSP-niet broedvogels dan toch van start gegaan. De meeste SOVON-medewerkers zullen de handleiding en maandkaarten inmiddels in hun brievenbus aangetroffen hebben. Ook de ons bekende vogelwerkgroepen hebben een informatiepakketje gehad om de aandacht te trekken, en we hopen dan ook dat het project een brede bekendheid verkrijgt. Enige mond-op-mond reclame kan wat dit betreft geen kwaad.

We hebben hoge verwachtingen omtrent het welslagen van dit project. Eenieder die wel eens in het veld komt kan immers meedoen. De soorten waar het om gaat worden doorgaans stevast genoteerd, en wat is er dan simpeler dan iedere maand even je notitieboekje door te nemen en de maandkaart in te vullen? Groepen die een gezamenlijk archief hebben, bijvoorbeeld een vogelwerkgroep of een vaste club van waarnemers kunnen zelfs bijzonder effectief hun waarnemingen doorsturen wanneer ze de maandkaarten centraal invullen. Dit voorkomt bovendien dubbele waarnemingen in ons archief.

Wij hebben de eerste honderden ingevulde formulieren inmiddels ontvangen, en op het eerste gezicht lijken er niet veel moeilijkheden te zijn met het invullen. Toch zijn er een paar vragen en onduidelijkheden naar boven gekomen, waarvan hier een kort overzicht gegeven wordt.

(a) Het zal wellicht nog niet iedereen duidelijk zijn, maar de maandkaarten dienen ingevuld te worden per district. Op één maandkaart mogen dus geen gegevens staan uit meerdere districten. Ze behoren dan ook gezonden te worden naar de Districtscoördinator (DC) van het district waar de waarnemingen gedaan zijn. Dit is voor sommige waarnemers weliswaar minder handig, maar zo kunnen de DC's een veel beter overzicht houden van de in hun district gedane waarnemingen.

(b) Sommige mensen vullen achter

de datum de maand in; dit is overbodig daar de formulieren toch per maand ingevuld worden.

(c) Sommigen hebben moeite met het bepalen van het atlasbloknummer. Deze zijn heel gemakkelijk op te zoeken in de "Inventarisatieatlas voor flora en fauna in Nederland" die te verkrijgen is bij het Staatsbosbeheer in Utrecht (fl 30,- overmaken op giro 54430 van SBB, Postbus 20020, 3502 LA Utrecht o.v.v. "Inventarisatieatlas"). Als je alleen waarnemingen uit een beperkt gebied verzamelt kun je via de DC aan kaarten komen waarop de atlasblokken (5x5 km) aangegeven staan. Het kwartblok moet je dan zelf nog bepalen.

(d) Hoewel het project in 1990 van start is gegaan, worden waarnemingen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1989 verzameld. Kijk dus eens de notitieboekjes van vorig jaar door, en vul zo spoedig mogelijk formulieren over 1989 in.

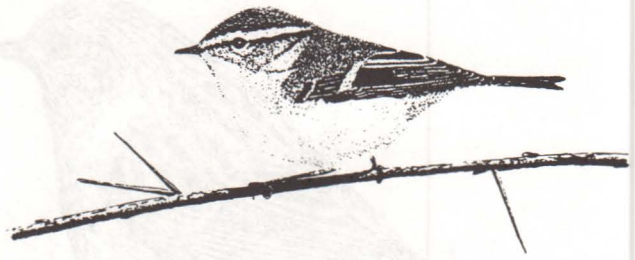
(e) Het is niet de bedoeling dat op de stippelijntjes aan het eind van de soortenlijst op de maandkaart, soorten worden ingevuld die niet in de soortenlijst voorkomen. Dit is namelijk een overloopruijmt voor soorten die meer dan drie maal in één maand

in één district zijn waargenomen. Een uitzondering hierop vormen de soorten die sinds kort niet meer door het CDNA beoordeeld worden en die nog niet op de maandkaart voorkomen. Voorlopig is dit alleen het geval met de BUIDELMEES. Via SOVON-nieuws worden de medewerkers op de hoogte gehouden van veranderingen.

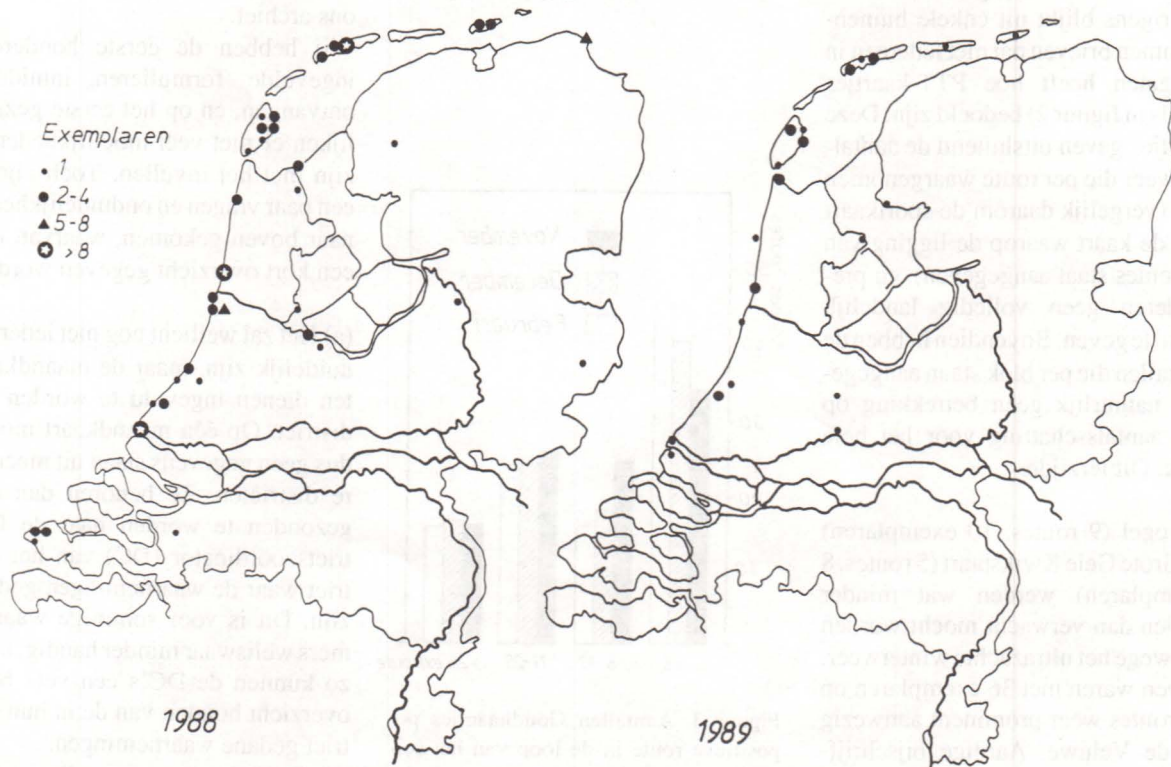
Resultaten

Het zal logisch zijn dat er nog niet veel resultaten te presenteren zijn. De stroom van formulieren is net op gang gekomen, en voorlopig heeft de coördinator zijn handen vol aan organisatorische zaken, en is er geen tijd om waarnemingen te bewerken. In het volgende nummer van de nieuwsbrief zal plaats ingeruimd zijn voor voorlopige resultaten.

Bladkoning (Bram Rijkse)

Het is wel leuk om te weten dat - ondanks het beperkte aantal ontvangen maandkaarten tot nu toe - vrijwel alle soorten van de lijst al een keer zijn doorgegeven. Zoals verwacht is het grootste deel van de waarnemingen vooralsnog beperkt gebleven tot een aantal soorten. Rode Wouw, Smelleken, Slechtvalk, Kraanvogel, Zwartkopmeeuw, IJsvogel, Klapekster, Raaf, IJsgors en Sneeuwgorse maken voorlopig de bulk uit van de waarnemingen. Kleine Zilverreiger, Witbuikrotgans, Rosse Franjepoot, Hop en Notekraker ontbreken nog. Op de overloopruijmt waren voorts ingevuld: Rosse Stekelstaart, IJseend en, voorwaar, een Buidelmees. Als voorbeeld is het misschien aardig om het verschil te zien tussen het voorkomen van Bladkoninkjes in het najaar van 1988 (n=96) en 1989 (n=31) (figuur 1).

Figuur 1. Bladkoning najaar 1988 en 1989 (aantallen per blok; archief R. van Dongen).